

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

ärinimi: Telia Eesti AS

registrikood: 10234957

tänavanimi, maja number Valge tn 16

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 19095

telefon: +372 6397213

faks: +372 6402027

e-posti aadress: info@telia.ee

veebilehe aadress: www.telia.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Kasumiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Omakapitali muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Raha	15
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	16
Lisa 4 Varud	17
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	17
Lisa 6 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	17
Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	18
Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	18
Lisa 9 Materiaalsed põhivarad	19
Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad	20
Lisa 11 Kapitalirent	21
Lisa 12 Kasutusrent	21
Lisa 13 Laenukohustised	22
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	23
Lisa 15 Võlad töövõtjatele	23
Lisa 16 Eraldised	24
Lisa 17 Tingimuslikud kohustised ja varad	24
Lisa 18 Aktsiakapital	24
Lisa 19 Müügitulu	25
Lisa 20 Muud äritulud	25
Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused	26
Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud	26
Lisa 23 Tööjõukulud	27
Lisa 24 Muud ärikulud	27
Lisa 25 Tulumaks	27
Lisa 26 Seotud osapooled	28
Aruande allkirjad	30
Vandeaudiitori aruanne	31

Tegevusaruanne

Telia Eesti AS (Telia) on uue põlvkonna IT- ja telekommunikatsiooniettevõtte, mis pakub nii era- kui äriklientidele teenuseid, lahendusi ja väärtusliku sisu kogu IKT-sektori ulatuses.

Ettevõtte osutab teenuseid Telia kaubamärgi all ning mobiilside-teenuseid ka kaubamärgiga Diil. Kõnekaartide kaubamärkidena on kasutusel Simpел ja Super.

Ettevõtte hoiab Eestis liidripositsiooni nii mobiilside-, fikseeritud kõneside, lairibaühenduste kui digitaaltelevisiooni turul. Teliale kuulub ka populaarne interneti otsingusüsteem ja temaatiline infokataloog Neti ning internetiportaал Online.ee.

Telia fookusteenused on internet (mobiilne internet ja lairiba), TV (televisoris ka nutiseadmes), IT (serverite ja töökohtade haldus, riist- ja tarkvarateenused) ja kõnesidelahendused (mobiilis, lauatelefonis ja arvutis).

Samuti tegeleb ettevõtte IKT-sektori teenuste kasutamiseks vajaliku kauba müümisega ning kaubamüügi finantseerimisega.

Telia 100% omanik on Euroopa suurimaid telekommunikatsiooniettevõtteid Telia Company AB, kelle aktsiad on noteeritud Stockholmi ja Helsingi börsil.

Telialle kuulub 50% SK ID Solutions AS-ist (endine nimi Sertifitseerimiskeskus AS), 100% IT Koolituskeskuse OÜ-st ja 100% Green IT OÜ-st.

Majandusnäitajad

Telia Eesti müügitulu 2016. aasta kokkuvõttes oli 295,8 miljonit eurot ja ärikasum 37,0 miljonit eurot. Seejuures kasvatas ettevõtte turuosa kõigis oma fookusvaldkondades ehk nii TV, mobiili kui lairiba poolel.

2016. aasta lõpus ületas Telia mobiililiitumiste arve 900 000 kliendi piiri, kasvades aastaga 4,4% ehk 38 000 võrra. Tugeva kasvu tegi ka nende klientide arv, kes kasutasid oma seadmetes mobiilset andmesidet: kui 2015. aasta lõpus oli nende arv 286 000, siis 2016. aasta lõpuks oli see kerkinud 336 000-ni.

Kasvu näitas ka lairiba internetiühenduste klientide arv, mis küündis 233 000-ni. Aastaga suurenes klientide arv 0,9% ehk 2000 kliendi võrra.

TV teenuste vaates jätkus terve 2016. aasta jooksul klientide üleminek vanalt nutiTV platvormilt uuele Telia TV platvormile ning aasta lõpu seisuga kasutas juba üle 140 000 kliendi uut lahendust. Telia TV teenuse kasutajate hulk ulatus aasta lõpus 177 000-ni, kasvades aastaga 1,7% ehk 3000 võrra.

Alljärgnevalt on toodud Telia majandustegevust iseloomustavad suhtarvud ja nende arvutuskäik:

	Arvutusmetoodika	2016	2015
EBITDA marginaal	Ärikasum enne kulumit / Müügitulud	28,80%	35,10%
Käibe puhaskasum	Puhaskasum / Äritulud	8,00%	16,50%
Investeeringute suhe käibesse	Investeeringud / Äritulud	13,50%	15,40%
Varade rentaahtlus (ROA)	Puhaskasum / Keskmised varad	7,80%	16,60%
Omakapitali rentaahtlus (ROE)	Puhaskasum / Keskmise omakapital	15,50%	32,20%

Investeeringud

Telia Eesti investeerib igal aastal kohalikule turule ca 45 miljonit eurot, olles selle näitajaga Eesti suuruselt kolmas investor. Sellises mahus investeeringud on vajalikud klientidele jätkuvalt kõrge kvaliteediga teenuse pakkumiseks.

Olulisemad investeeringud on suunatud LTE (Long Term Evolution) 4G mobiilsidevõrgu arendamisse. Telia paigaldas 2016. aastal üle Eestimaa 399 uut mobiilside tugijaama ning rajas erinevatesse hoonetesse üle 130 siselahenduse. Lisaks võeti kasutusele 31 uut tugijaama asukohta, millega laiendati oma olemasolevat 3G (UMTS900) ja 4G (LTE800) võrgu levialasid.

Samuti investeerib ettevõtte pidevalt oma fikseeritud lairibaühenduste arendamisse ja kiire Tulevikuvõrgu laiendamisse kõikjal Eestis.

Ettevõtte jätkab investeeringutega nii mobiili- kui ka lairibavõrku ka 2017. aastal.

Olulised sündmused

2016. aasta oli muutusterohke: ettevõtte võttis kasutusele uue nime ja brändi ning värskendas organisatsiooni struktuuri. Eesti oli esimene maa Telia Company's, kus mindi üle uuele brändikeelele ja ettevõtte nimele.

2016. aasta jaanuaris hakkas Telia pakkuma oma Mobiilse Elu klientidele võimalust kasutada mobiilset andmesidet Baltimaades ja Skandinaavias koduturu hinna ja tingimustega. Märtsi lõpus laienes sama loogika ka kõnesideteenustele. Kliendid võtsid uuendused väga hästi vastu ning mõne kuu pärast oli Telia klientide mobiilside interneti kasutamine Baltimaades ja Skandinaavias kasvanud kordades.

Ainsa mobiilioperaatorina saavutas Telia oma võrgus testimise käigus allalaadimiskiiruse 1Gbit/s ning hakkas pakkuma VoLTE kõnesid.

2016. aasta alguses tutvustas Telia Eestis uut 4G Koduinterneti lahendust, mis muutis ettevõtte interneti ja TV teenuste kasutamise võimalikuks ka seal, kuhu kaabel ei ulatu. Tegu on püsiühenduse pakkumisega üle 4G mobiilside tehnoloogia. Tänapäevaks on teenus osutunud väga populaarseks ning seda kasutavad tuhanded Eestimaa kodud.

Terve aasta vältel jätkus koostöö Ericssoniga, kellega koos plaanib Telia 2018. aastal nii Tallinnas kui Stockholmis tutvustada 5G teenuseid.

2016. aasta märtsis lansseeris Telia koos FOX-iga uudse teleprogrammi vaatamise võimaluse FOXplay, mille kaudu saab vaadata telekanalite FOX ja FOX Life sarjade paremiku reklaamivabalt. Telia TV klientidele oli tegu hea uudisega, kuna FOXplay lisandus põhipaketi juurde lisatasuta.

Märtsis avasid Tartu Ülikool ja Telia Tartus asjade interneti ehk värkvõrgu labori. Tegemist on ainulaadse laboriga nii Eestis kui ka Baltimaades, mis on sisustatud kui nutikas kodu ja nutikas kontor, mida saab kontrollida keskselt üle võrgu. Labori tehnikaga hakkasid tööle Tartu Ülikooli mobiili- ja pilvearvutuste laboratooriumi teadlased. Lisaks avaneb arvutiteaduse instituudi tudengitele võimalus katsetada ja luua uusi lahendusi asjade interneti valdkonnas, et arendada tipptehnoloogia tulevikusuundi ja äriideid.

IT-teenuste valdkonna üheks olulisemaks sündmuseks oli 2016. aasta novembris allkirjastatud leping, millega Telia omandas AK Süsteemid OÜ IT-teenuste äri. AK Süsteemid OÜ on 1997. aastal loodud ettevõtte, mis on keskendunud pikaajaliste kliendisuhetele, pakkudes kaasaegseid infrastruktuuri lahendusi ning nendega seonduvaid konsultatsioone ja projekteerimisteenuseid. Tänu selle tehingule laienes Telia IT teenus lisaks Eestile veel 7-sse välisriiki. Selle tehinguga lisandusid Telia IT-teenuste kliendiportfelli kliendid ning Telia IT äri sai oluliselt juurde jõudu ja rahvusvahelist kompetentsi.

Makromajanduslik ülevaade

Eestis tervikuna oli 2016. aastal jätkuvalt surve palkade kasvule, kuna IKT-sektoris valitses kvalifitseeritud tööjõu vähesus. Majanduspoliitiline olukord Venemaal on pingeline ja Eesti eksporti Venemaale piirab rubla vahetuskursi odavnemine. See mõjutab ka Teliat ja seda eeskätt TravelSIM teenuse eksporditulude kahanemise näol.

Lisaks avaldavad kogu telekomi sektorile mõju erinevad regulatsioonid Euroopa Liidu tasandil, eeskätt rändlusteenuste osas.

Keskkonna- ja sotsiaalsed mõjud

Telia üheks prioriteediks on teha äri vastutustundlikult. Vastutustundlik ettevõtlus tähendab sotsiaalse-, majandus- ja looduskeskkonnaga arvestamist ning vastavate põhimõtete lõimimist ettevõtte juhtimises ja tegevuses.

Tegevused, mis moodustavad vastutustundliku äritegevuse, on kirjeldatud Telia „Vastutustundliku ärilise käitumise koodeksis“. Nimetatud dokumendi rakendamiseks on võetud vastu kogu Telia Company kontsernis kehtivad poliitikad ja juhendid. Olulisemad tegevused, mis tagavad vastutustundliku äritegevuse, on korruptsiooni vältimine, kliendiandmete kaitsmine, väljendusvabadus, töötervishoid ja –ohutus, vastutustundlik hankimine, keskkonnavaline vastutus.

Telia tegevus ei avalda olulist mõju looduskeskkonnale, kuid ettevõtte vastutustundlikust käitumisest lähtuvalt tegutseb Telia energiasäästlikult. Kuna üheks suuremaks energiakulu allikaks on serveriruumide jahutus, taaskasutatakse serveriruumide soojust enda maja ja ka lähiümbruse hoonete kütmiseks ja soojavarustuse tagamiseks. Nii kasutatakse Betooni tänaval asuva tehnoloogiamaa serveriruumide soojust maja kütteks ja tarbevee soojendamiseks, hoides kokku ligi 50 000m³ maagaasi aastas. Sõpruse puistee maja serveriruumide soojusega köetakse ka ümbruskonna hooneid.

Alates 2016. aasta algusest tarbib Telia vaid rohelist elektrienergiat, mille kohta väljastati ettevõttele ka vastav sertifikaat. Rohelise Energia termin tähendab, et energia tootmiseks on kasutatud ainult taastuvaid energiaallikaid, peamiselt päikese-, tuule- ja hüdroenergiat.

Lisaks on Telia algatanud erinevaid projekte, aitamaks kaasa ökoloogilise jalajälje vähendamisele. Ettevõtte on võimaluste piires loobunud klientidele paberarvete saatmisest, et asendada need e-arvetega. Samuti on ettevõtte osa oma teenuseid üles ehitanud selliselt, et julgustada inimesi oma vanu mobiilseadmeid uute vastu vahetama, et vanad seadmed taaskasutusse jõuaksid.

Ettevõtte peab oluliseks ka interneti ja nutiseadmete kasutamise turvalisust ning tegeleb inimeste teadlikkuse tõstmisega selles vallas. Näiteks panustab Telia erinevate tegevuste kaudu küberkiusamise vastasesse võitlusesse ning on algatanud koolides nutiteadlikkuse tõstmise projekti „Nutitund igasse kooli“.

Telia näeb oma ühiskondliku rollina Eesti infoühiskonna edendamist oma valdkonna võimaluste ulatuses. Samuti panustab ettevõtte kohaliku kultuuri-, spordi- ja hariduselu toetamisse, et Eesti oleks parem koht elamiseks ja töötamiseks.

Dan Strömberg
Telia Eesti AS juhatuse esimees

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	3 452	4 948	2
Nõuded ja ettemaksed	72 487	80 832	3
Varud	12 063	14 002	4
Kokku käibevarad	88 002	99 782	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	5 026	5 180	6
Nõuded ja ettemaksed	14 922	15 858	3
Materiaalsed põhivarad	168 829	176 562	9
Immateriaalsed põhivarad	20 373	20 159	10
Kokku põhivarad	209 150	217 759	
Kokku varad	297 152	317 541	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	111 000	109 000	13
Võlad ja ettemaksed	41 600	35 338	14
Eraldised	76	76	16
Sihtfinantseerimine	82	0	
Kokku lühiajalised kohustised	152 758	144 414	
Pikaajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	1 691	2 073	14
Eraldised	2 530	2 605	16
Kokku pikaajalised kohustised	4 221	4 678	
Kokku kohustised	156 979	149 092	
Omakapital			
Aktiivkapital nimiväärtuses	88 169	88 169	18
Ülekurs	19 327	19 327	
Kohustuslik reservkapital	8 817	8 817	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	23 860	52 136	
Kokku omakapital	140 173	168 449	
Kokku kohustised ja omakapital	297 152	317 541	

Kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Müügitulu	295 787	309 743	19
Muud äritulud	898	5 766	20
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel	3 778	2 956	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-106 221	-99 216	21
Mitmesugused tegevuskulud	-48 319	-52 381	22
Tööjõukulud	-60 123	-57 031	23
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-48 343	-46 479	9,10
Muud ärikulud	-471	-1 150	24
Ärikasum (kahjum)	36 986	62 208	
Kasum (kahjum) tütarettevõtjatelt	600	0	
Kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt	26	0	
Intressitulud	1	1	
Intressikulud	-842	-344	
Muud finantstulud ja -kulud	-27	-31	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	36 744	61 834	
Tulumaks	-12 884	-9 698	25
Aruandeaasta kasum (kahjum)	23 860	52 136	

Rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	36 986	62 208	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	48 343	46 479	9,10
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-57	-4 981	20
Muud korrigeerimised	0	93	
Kokku korrigeerimised	48 286	41 591	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	9 282	-5 138	3
Varude muutus	1 939	-469	14,16
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	7 246	-2 221	
Makstud intressid	-842	-345	
Makstud ettevõtte tulumaks	-12 884	-9 698	25
Kokku rahavood äritegevusest	90 013	85 928	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-40 841	-48 610	9,10
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	74	8 557	9,10
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel	-1 360	-2 225	7
Laekunud sidusettevõtjate müügist	180	0	8
Laekunud intressid	1	1	
Laekunud dividendid	600	0	7
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-41 346	-42 277	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	60 000	46 522	13,26
Saadud laenude tagasimaksed	-58 000	-50 522	13,26
Makstud dividendid	-52 136	-38 792	25
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-50 136	-42 792	
Kokku rahavood	-1 469	859	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	4 948	4 120	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1 469	859	
Valuutakursside muutuste mõju	-27	-31	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3 452	4 948	2

Omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

					Kokku
	Aktiakapital nimiväärtuses	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2014	88 169	19 327	8 817	38 791	155 104
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	52 136	52 136
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-38 791	-38 791
31.12.2015	88 169	19 327	8 817	52 136	168 449
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	23 860	23 860
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	-52 136	-52 136
31.12.2016	88 169	19 327	8 817	23 860	140 173

Lisainfo aktsiakapitali ja dividendide kohta on avaldatud lisas 18.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Telia Eesti AS (edaspidi ka Ettevõtte) 2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Telia Eesti AS ei ole koostanud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, kuna 100% tema aktsiatest kuulub emaettevõtte Telia Company AB-le, mis on registreeritud aadressil Sturegatan 1, SE-106 63 Stockholm, Rootsi Kuningriik ja kes koostab konsolideeritud aastaaruande.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumusest, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Ettevõtte muutis 2016 aastal lairiba teenuste klientide ebatõenäoliselt laekuvate nõuete reservi arvestust. Kuni 2016.a reserv moodustati järgmiste reeglite järgi:

– 50% klientide võlgnevustest, kellele teenuste osutamine või kaupade müügi võlgnevuse tekkimisest on möödunud rohkem kui 120 päeva ning võlgnevuse tasumise osas ei ole saavutatud kokkulepet,

– 100% Klientide võlgnevustest, kelle teenuste osutamise või kaupade müügi võlgnevuse tekkimisest on möödunud rohkem kui 180 päeva ja võlgnevuse tasumise osas ei ole saavutatud kokkulepet.

Alates 2016.a reserv moodustatakse 50% klientide võlgnevusest, kelle teenuste osutamise või kaupade müügi võlgnevuse tekkimisest on möödunud rohkem kui 120 päeva ja võlgnevuse tasumise osas ei ole saavutatud kokkulepet. Arvestuse reeglite muutuse tulemusena olid 2016. a reservi moodustamisega seotud kulud 328 tuhat eurot väiksemad.

Finantsvarad

Ettevõtte on järgmised finantsvarad: raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded ning lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud.

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval (s.t päeval, mil ettevõtte võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks.

Raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjatele ja muud nõuded (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad (näiteks nõuded ja lunastustähtajani hoitavad võlakirjad) hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga). Väärtuse langusest tulenevaid allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Juhul, kui eelnevalt allahinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam (1) finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtusest ja (2) bilansilisest jääkväärtusest korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud. Allahindluste tühistamisi kajastatakse kasumiaruandes.

Raha

Bilansis kajastatud "Raha ja raha ekvivalendid" kirje sisaldab kassa, pangakontode, koheselt tagasimakstavate deposiitide ning lühiajaliste väga likviidsete pangadeposiitide (tähtajaga alla kolme kuu) jääke. Raha ekvivalentideks loetakse ka lühiajalisi (üldjuhul kuni 3 kuud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning millel puudub oluline turuväärtuse muutuse risk (näiteks lühiajalised deposiidid ja osalused sellistes rahaturufondides, mis investeerivad instrumentidesse, mis individuaalselt vastavad raha ja raha ekvivalendi mõistele). Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Ettevõtte arvestusvaluuta on euro. Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid.

Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud) hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval.

Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi alusel.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle Ettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui Ettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle Ettevõttel on oluline mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui Ettevõtte omab 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Telia Eesti AS aruandes kajastatakse investeeringuid tütar- ja sidusettevõtetesse soetusmaksumuses (miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse investeering algselt tema soetusmaksumuses (ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud tehingu puhul omandatud netovara bilansilises väärtuses), ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Tütar- ja sidusettevõtete poolt makstud dividendid kajastatakse sel hetkel finantstuluna, kui Ettevõttel tekib õigus neile dividendidele, v.a. see osa dividendidest, mis makstakse välja selle vaba omakapitali arvelt, mille tütar- või sidusettevõtte oli teeninud välja enne selle tütar- või sidusettevõtte soetamist Ettevõtte poolt. Selline osa dividendidest kajastatakse investeeringu vähendusena.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse Ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused). Sideteenuste osutamisel arveldustest rahvusvaheliste operaatoritega tekkivad tulud kajastatakse tekkepõhiselt. Arvete esitamiseni kajastatakse periodiseeritud nõuded osutatud teenuste eest muude viitlaekumiste real.

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes mitmesuguste tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Faktooring

Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik olulised nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõigusega faktooring). Juhul, kui nõude müüjal säilib nõude tagasiostukohustus, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st. nõude tagatisel võetud laenu), mitte kui müüki. Nõuet ei loeta faktooringu tagajärjel müüduks, vaid see kajastatakse bilansis seni, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud.

Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustust kajastatakse analoogiliselt muudele laenukohustustele. Juhul, kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja temaga seotud riskide ja tulude üle läheb üle ostjale, kajastatakse tehingut nõude müügina. Kulu nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna analoogiliselt intressikulule või nõuete allahindluse kuluna, sõltuvalt sellest, kas faktooringtehing tehti rahavoogude juhtimise või krediidiriski maandamise eesmärgil.

Vastavalt praeguseks sõlmitud faktooringlepingule võtab Telia Eesti AS üle kogu nõudega kaasneva riski – kui kauba ostja ei suuda arveid tasuda, kannab kahju Telia Eesti AS.

Varud

Varudena on bilansis kajastatud kaubad, tooraine ja materjal. Ostetud kaubad, toore ja materjal võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Ostetud kaubad, toore ja materjal kajastatakse bilansis lähtuvalt sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus/tootmisomahind või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärase äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast

maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügilvalmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks. Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse Ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 650 €, välja arvatud sidevõrguga seotud varad, mis kajastatakse põhivarana olenemata nende soetusmaksumusest, ja bürooruumide sisustamiseks soetatud varad maksumusega alates 1 600 €. Materiaalse põhivarana on bilansis kajastatud maa, ehitised, masinad ja seadmed ning muud pika kasutuseaga varad. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 650 € ja bürooruumide sisustuse puhul alla 1 600 €, kantakse kasutuselevõtmise hetkel 100% kuludesse ja peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga. Omatarbeks ehitatud põhivara soetusmaksumuse hulka arvestatakse objektiga seotud tegelikke valmistamisväljaminekuid. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu; ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil. Laenude intressikulutusi põhivara soetusmaksumuses ei kapitaliseerita. Põhivara valmistamisega seotud tööjõukulutused kapitaliseeritakse soetusmaksumuse hulgas.

Kui materiaalse põhivara eeldatav kaetav väärtus on püsivalt madalam jääkväärtusest, on vastav vara esitatud hinnatuna eeldatavas kaetavas väärtuses. Põhivara allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes.

Amortisatsiooni arvestamise aluseks on põhivara kasulik eluiga, millest lähtuvalt on kujundatud amortisatsiooninormid. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid. Piiramata kasutuseaga objekte (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse, kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõplikul eemaldamisel kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust. Juhul, kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: õiglane väärtus miinus müügikulutused või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse materiaalse põhivara objektid alla nende kaetavale väärtusele.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalset vara (arenguväljaminekud, patendid, litsentsid, kaubamärgid, tarkvara) kajastatakse bilansis siis, kui vara on Ettevõtte poolt kontrollitav, tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärselt mõõdetav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalset põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnenu asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele.

Kulutused litsentside, patentide, sertifikaatide ja muu immateriaalse põhivara soetamiseks kapitaliseeritakse, kui on võimalik hinnata neilt kulutustelt tulevikus saadavat tulu.

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, Ettevõtte poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad arendamisega otseselt seotud kulutusi. Tarkvara valmistamisega seotud otsesed tööjõukulutused kapitaliseeritakse tarkvara soetusmaksumuses. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Varade väärtuse langus

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara (maa) ja amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda

bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (raha genereeriv üksus).

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud. Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned ja ehitised	8-50
Telekommunikatsiooni rajatised ja seadmed	3-30
IT riistvara	3-5
Muu materiaalne põhivara	5
Litsentsid	3-25
Tarkvara	3
Muu immateriaalne põhivara	3-10

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksud jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Ettevõtte kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas (võrdub saadaolevate rendimaksete nüüdisväärtusega, pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks). Rentnikult saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks. Arvestatud intressitulu kajastatakse kasumiaruandes müügituludes. Intressitulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras. Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, viitvõlad, võetud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Finantskohustusi kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglase väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldis kajastatakse juhul, kui Ettevõtte lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või faktiline kohustus, kohustuse realiseerumine on tõenäoline ja selle summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mille realiseerumine ei ole tõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, on avalikustatud aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Pensionieraldis

Pensionieraldiste arvutamise aluseks on võetud vastavad töövõtjatega sõlmitud lepingud, millest tulenevad pensionikohustused on kindla ajaperioodiga. Ettevõtte ei ole muid pensionikohustusi, kui üksnes need, mis on tekkinud kindlate minevikus sõlmitud lepingute alusel. Neid kajastatakse bilansis kohustuse tekkimisel nüüdisväärtuses. Kaks korda aastas vaadatakse üle väljamaksmisele kuuluvad summad ning korrutakse need elukalliduse indeksiga. Aasta lõpus kontrollitakse oodatava eluea statistilist muutust ja vajadusel korrigeeritakse eraldise summat oodatava eluea muutuse indeksiga. Kulu kajastatakse kasumiaruandes real "Mitmesugused tegevuskulud".

Mastide ja moodulhoonete likvideerimiseraldis

Mastide- ja moodulhoonete aluste maade kasutamiseks on Ettevõtte sõlminud kahte liiki lepinguid: "Hoonestusõiguse seadmise lepingud" ja "Kinnistu isikliku kasutusõigusega koormamise lepingud". Enamus lepinguid on sõlmitud tähtajaga 25 ja 50 aastat. Sõlmitud lepingute lõppemisel on Ettevõtte kohustatud hüvitama kõik kulud, mis on seotud lepinguobjektide tavapärasesse majanduslikkuheakorda viimisega, eelkõige lepinguobjektid vabastama kasutuskõlbmatust ehitistest ja rajatistest ning viima kinnistud lepingute sõlmimisele eelnenud seisundisse.

Ettevõtte alates 2006. aastast moodustatud mastide ja moodulhoonete likvideerimiseraldis. Eraldise arvutuste aluseks võeti konkreetsed pakkumised vastavat teenust pakkuvatelt ettevõtetelt. Igal aastal küsitakse bilansikuupäeva seisuga uued pakkumised ja olemasolevat eraldist korrigeeritakse vastavalt uutele pakkumistele.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud“.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Vastavat kohustust kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine. Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse tema kasuliku eluea jooksul.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Tulud moodustuvad peamiselt sideteenuste tasudest, mille hulka kuuluvad sidumistasud, välisühenduste tasud, püstitasud, ühendus- ja installeerimistasud ning teenustasud.

Tulu kajastatakse teenuse osutamise perioodis, arvestades tegelikku sidemahtu perioodi jooksul, või kui toode on üle antud. Liitumisel tasutud lepingutasud kajastatakse tuluna lepinguperioodi jooksul. Liitumistasud kajastatakse liitumise hetkel tuludes juhul, kui need tasud ei sisalda tulevaste teenuste tulusid, vaid ainult kompensatsiooni liitumisega seonduvate kulude eest. Lõppkliendile sisuteenuste eest arveldamisel kajastatakse tulusid netona juhul, kui ettevõtte tegutseb agendina, st ilma riskide ja hüvede endale võtmiseta.

Klientidele pakutakse ka erinevaid tooteid ja teenuseid koondatuna pakettidesse. Sellistes pakkumistes võib sisalduda mitme toote üleandmine või mitme teenuse osutamine. Mõnel juhul sisaldab pakumine ka toote installeerimist, käivitamist või aktiveerimist, mille eest tasutakse fikseeritud tasu või fikseeritud tasu, mis on kombineeritud perioodiliste maksetega. Telekommunikatsiooniseadmeid vaadeldakse eraldi osutatavast teenusest juhul, kui nende kliendile üleantavate seadmete jaoks eksisteerib ka eraldi turg, see tähendab, et nendega oleks võimalik ka teenusest eraldatuna kaubelda. Taoliste kaupadega seotud kulud kajastatakse sama-aegselt müügituludega.

Kombineeritud lepingud jaotatakse osadeks, kui eraldiseisvad osad vastavad jaotamise kriteeriumile. Müügitulu jaotatakse seadmete ja teenuste vahel proportsionaalselt vastavalt üksikute elementide õiglasele väärtusele.

Kohaldatud seadmete puhul, mis on kasutatavad vaid koos kindlate grupi poolt pakutavate toodete või teenustega, ei toimu nendega seotud tulude eraldamist ning kogu teenitav tulu periodiseeritakse üle teeninduslepingu kehtivuse perioodi. Üldjuhul ei ole kliendil võimalust teeninduslepingu lõppedes seadmete omanikuks saada, kuid ettevõtte võib ebamõistlike kulude ja mahukate tagastustegevuste vältimiseks seadmete tagasinõudmisest loobuda. Taoliste lepingutega seotud tulud kajastatakse teeninduslepingu kehtimise jooksul.

Telekommunikatsiooniseadmeid vaadeldakse osutatavatest teenustest eraldi juhul, kui nende kliendile üleantavate seadmete jaoks eksisteerib ka eraldi turg, see tähendab, et nendega on võimalik ka teenusest eraldi kaubelda. Taoliste kaupadega seotud kulud kajastatakse sama-aegselt müügituludega. Müügitulu jaotatakse seadmete ja teenuste vahel proportsionaalselt üksikute elementide õiglase väärtusega. Rentnikult saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks. Arvestatud intressitulu kajastatakse kasumiaruandes müügituludes. Intressitulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määra on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Sidumistasudelt teenitavad tulud kajastatakse tekkepõhiselt iga arvestusperioodi lõpus võttes aluseks erinevatelt partneritelt tegelikult sissetulnud kõneminutite hulga. Tekkepõhised tulud korrigeeritakse tegelikeks tuludeks pärast lepingupartneriga kooskõlastamist. Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui selle suurus ja laekumise tõenäosus on teada. Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt, väljaarvatud juhtudel, kui selle laekumine ei ole tõenäoline. Dividenditulu kajastatakse dividendide väljakuulutamisel. Intressitulud kapitalirendilt ja järelmaksunõuetelt kajastatakse müügitulude koosseisus.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ja siirdehinna korrigeerimistelt. Dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks oli 2016 ja 2015 aastatel 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Ettevõtte ei ole oma tegutsemisperioodi jooksul teostanud fondiemissioone, mis avaldaksid mõju potentsiaalse tulumaksu arvutamisele juhul, kui ettevõtte otsustaks vähendada aktsiakapitali.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega –kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Osapooled on omavahel seotud, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärioludele otsustele. Seotud osapooled on:

- Emaettevõtte (ning emaettevõtet kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud)
- Tütar-, sidusettevõtted
- Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (nt emaettevõtte ülejäänud tüdarettevõtted)
- Tegevjuhtkonna liikmed ja nendega seotud ettevõtted
- Nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtted
- Tegevjuhtkonna ja nõukogu liikmete lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja juhatuse poolt aruande koostamise päeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

Lisa 2 Raha

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Arvelduskontod	3 355	4 830
Sularaha kassas	16	13
Raha teel	81	105
Kokku raha	3 452	4 948

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	37 325	37 325	0	
Ostjatelt laekumata arved	37 763	37 763	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-438	-438	0	
Nõuded seotud osapoolte vastu	13 380	13 380	0	26
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	10	10	0	5
Muud nõuded	129	129	0	
Viitlaekumised	129	129	0	
Ettemaksed	2 133	2 133	0	
Tulevaste perioodide kulud	2 133	2 133	0	
Järelmaksu nõuded	25 375	16 199	9 176	
Kapitalirendi nõuded	6 827	2 964	3 863	11
Muud nõuded	2 230	347	1 883	
Kokku nõuded ja ettemaksed	87 409	72 487	14 922	

	31.12.2015	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	36 306	36 306	0	
Ostjatelt laekumata arved	37 064	37 064	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-758	-758	0	
Nõuded seotud osapoolte vastu	26 411	26 411	0	26
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	7	7	0	5
Muud nõuded	415	415	0	
Viitlaekumised	415	415	0	
Ettemaksed	1 963	1 963	0	
Tulevaste perioodide kulud	1 963	1 963	0	
Järelmaksu nõuded	21 639	12 861	8 778	
Kapitalirendi nõuded	7 390	2 737	4 653	11
Muud nõuded	2 559	132	2 427	
Kokku nõuded ja ettemaksed	96 690	80 832	15 858	

Järelmaksu nõuete intressimäärad on 10-21,9%, kapitalirendi nõuete intressimäärad on 3-24,9%. Järelmaksu nõuded on tagatiseta, kapitalirendi nõuete tagatiseks on rendile antud seadmed ja kinnistud.

Lisa 4 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tooraine ja materjal	2 216	1 882
Lõpetamata toodang	2	136
Müügiks ostetud kaubad	9 840	11 971
Ettemaksed varude eest	5	13
Kokku varud	12 063	14 002

Seoses varude realiseerimismaksumuse langemisega alla soetusmaksumuse on varusid alla hinnatud summas 1 260 tuhat eurot (2015: 1 257 tuhat eurot). Varude allahindluse kulu on kajastatud kasumiaruande kirjel "Kaubad, toore, materjal ja teenused" (lisa 22).

Varasematel perioodidel tehtud allahindlusi 2016. ja 2015. aastatel tühistatud ei ole.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	3 204	0	1 613
Üksikisiku tulumaks	0	622	0	674
Erisoodustuse tulumaks	0	29	0	31
Sotsiaalmaks	0	1 127	0	1 131
Kohustuslik kogumispension	0	67	0	66
Töötuskindlustusmaksed	0	76	0	78
Ettemaksukonto jääk	10		7	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	10	5 125	7	3 593

Maksude ettemaksete summa kokku on avaldatud lisas 3, maksuvõlgade summa kokku on avaldatud lisas 14.

Lisa 6 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	4 515	4 515	7
Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	511	665	8
Kokku investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	5 026	5 180	

Lisa 7 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2015	31.12.2016
10974878	IT Koolituskeskuse OÜ	Eesti	IT-alased koolitused ja konsultatsioonid	100	100
11306239	Green IT OÜ	Eesti	Kontorimasinate ja -seadmete rentimine ja kasutusrent, k.a arvutid, arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara hulgimüük	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:		
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2015	31.12.2016
IT Koolituskeskuse OÜ	690	690
Green IT OÜ	3 825	3 825
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	4 515	4 515

2015.aastal omandatud Green IT OÜ osade eest tasumine on seotud tingimuslike kohustustega. 2015 aastal Green IT OÜ osade eest tasuti 2 225 tuhat eurot, 2016 aastal - 1 360 tuhat eurot ja 2017 aastal kuulub tasumisele 240 tuhat eurot. Tasumata summa on kajastatud bilansis kohustusena.

2016.aastal kuulutas Green IT OÜ välja dividendid summas 600 tuhat eurot, mis tasuti täissummas ettevõtetele.

Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon: 2016					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2015	31.12.2016
10747013	SK ID Solutions AS	Eesti	Sertifitseerimisteenuste, ajtemplite ning nendega seotud teenuste osutamine	50	50
10348566	Voicecom OÜ	Eesti	Programmeerimine	26	0

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon			
Sidusettevõtja nimetus	31.12.2015	Müük	31.12.2016
Sertifitseerimiskeskus AS	511	0	511
Voicecom OÜ	154	-154	0
Kokku sidusettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	665	-154	511

Müüdnud osalused			
Sidusettevõtte nimetus	Müüdnud osaluse %	Müüdnud osalus müügihinna	Müüdnud osaluse müügiakasum (-kahjum)
Voicecom OÜ	26	180	26

03.03.2016 allkirjastati Voicecom OÜ osa müügileping, mille alusel Telia Eesti AS võõrandas endale kuuluva Voicecom OÜ 26%-lise osaluse Lorestore OÜ-le.

Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Maa	Ehitised			Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
			Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed					
31.12.2015									
Soetusmaksumus	904	48 822	19 909	466 071	485 980	2 286	18 396	18 396	556 388
Akumuleeritud kulum	0	-28 398	-15 182	-334 696	-349 878	-1 550	0	0	-379 826
Jääkmaksumus	904	20 424	4 727	131 375	136 102	736	18 396	18 396	176 562
Ostud ja parendused	0	0	16	0	16	0	39 968	39 968	39 984
Muud ostud ja parendused			16	0	16	0	39 968	39 968	39 984
Amortisatsioonikulu	0	-1 783	-3 228	-30 519	-33 747	-472	0	0	-36 002
Müügid	-3	0	-14	0	-14	0	0	0	-17
Ümberklassifitseerimised	0	896	3 613	31 069	34 682	151	-47 427	-47 427	-11 698
Ümberklassifitseerimine lõpetamata projektidest	0	896	3 613	31 069	34 682	151	-35 729	-35 729	0
Muud ümberklassifitseerimised	0	0	0	0	0	0	-11 698	-11 698	-11 698
31.12.2016									
Soetusmaksumus	901	48 522	21 799	447 077	468 876	1 716	10 937	10 937	530 952
Akumuleeritud kulum	0	-28 985	-16 685	-315 152	-331 837	-1 301	0	0	-362 123
Jääkmaksumus	901	19 537	5 114	131 925	137 039	415	10 937	10 937	168 829

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2016
Maa	3
Ehitised	14
Masinad ja seadmed	57
Arvutid ja arvutisüsteemid	46
Muud masinad ja seadmed	11
Kokku	74

Kirjel "Muud ümberklassifitseerimised" on kajastatud lõpetatud projektide ümberklassifitseerimine immateriaalseks põhivaraks (lisa 10)

Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

				Kokku
	Arvutitarkvara	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Muud immateriaalsed põhivarad	
31.12.2015				
Soetusmaksumus	30 982	4 824	2 630	38 436
Akumuleeritud kulum	-15 439	-770	-2 068	-18 277
Jääkmaksumus	15 543	4 054	562	20 159
Ostud ja parendused	19	0	838	857
Amortisatsioonikulu	-11 483	-646	-212	-12 341
Ümberklassifitseerimised	11 591	107	0	11 698
31.12.2016				
Soetusmaksumus	41 032	4 780	3 468	49 280
Akumuleeritud kulum	-25 362	-1 265	-2 280	-28 907
Jääkmaksumus	15 670	3 515	1 188	20 373

Kirjel "Ümberklassifitseerimised" on kajastatud materiaalse põhivara lisas kajastatud lõpetatud projektide ümberklassifitseerimine immateriaalseks põhivaraks (lisa 9).

Lisa 11 Kapitalirent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul				
Seadmete kapitalirent	6 537	2 875	3 662	3,06-24,90%	EUR	2022	
Kinnistute kapitalirent	290	90	200	6%	EUR	2020	
Kapitalirendinõuded kokku	6 827	2 965	3 862				3

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul				
Seadmete kapitalirent	7 068	2 639	4 429	3,06-24,90%	EUR	2022	
Kinnistute kapitalirent	322	98	224	6%	EUR	2020	
Kapitalirendinõuded kokku	7 390	2 737	4 653				3

Ettevõtte müüb kapitalirendi tingimustel erinevaid seadmeid: bürootehnikat, NutiTV seadmeid, vahendusjaamu jms. Rendilepingute kestvusaeg on 3-5 aastat. Lisaks on kapitalirendi tingimustel müüdud mõned Ettevõttele mittevajalikud kinnistud. Kapitalirendi nõuete tagatiseks on lepingutes fikseeritud seadmed ja kinnistud.

Lisa 12 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2016	2015	Lisa nr
Kasutusrenditulu	114	155	

Ettevõtte rendib välja kasutusrendi tingimustel ruume, bürootehnikat ja infotehnoloogilisi rakendusi. Kasutusrendi lepingutel ei ole lisatingimusi ja neid on võimalik lõpetada minimaalselt 3 kuu etteütlemisega. Kasutusrendile antud Ettevõttele mittevajalikud ruumid moodustavad ebaolulise osa kogu ettevõtte kinnisvara osast.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2016	2015	Lisa nr
Kasutusrendikulu	3 619	3 972	22
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest			
	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
12 kuu jooksul	482	215	
1-5 aasta jooksul	943	312	

Ettevõtte on võtnud kasutusrendile sõiduautod, büroo- ja äriruume. Kõikide kasutusrendilepingute alusvaluutaks on euro. Lepingud ei sea piiranguid Ettevõtte dividendi- ega finantseerimispoliitikale.

Lisa 13 Laenukohustised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Laen emaettevõttelt	111 000	111 000			0,75%	EUR	31.01.2017	26
Lühiajalised laenud kokku	111 000	111 000						
Laenukohustised kokku	111 000	111 000	0	0				
	31.12.2015	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Laen emaettevõttelt	109 000	109 000			0,29	EUR	29.01.2016	26
Lühiajalised laenud kokku	109 000	109 000						
Laenukohustised kokku	109 000	109 000	0	0				

Emaettevõtjalt saadud laenu tähtaeg on 1 kuu, laen kehtib järgmise kuu viimase tööpäevani. Iga kuu otsustatakse tasutavad või juurdevõetavad summad ja kehtestatakse uus intressimäär.

2016 aastal kasutatud laenu summalt oli arvestatud intresse 842 tuhat eurot (2015: 344 tuhat eurot).

Laenu tagasimaksed on tagatud äritegevuse rahavoogudega.

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	12 673	12 673	0	
Võlad töövõtjatele	4 107	4 107	0	15
Maksuvõlad	5 125	5 125	0	5
Muud võlad	7 202	7 202	0	
Muud viitvõlad	7 202	7 202	0	
Saadud ettemaksed	2 080	2 080	0	
Tulevaste perioodide tulud	736	736	0	
Muud saadud ettemaksed	1 344	1 344	0	
Võlad seotud osapooltele	12 104	10 413	1 691	26
Kokku võlad ja ettemaksed	43 291	41 600	1 691	

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	15 429	15 429	0	
Võlad töövõtjatele	3 832	3 832	0	15
Maksuvõlad	3 593	3 593	0	5
Muud võlad	6 573	6 333	240	
Muud viitvõlad	6 573	6 333	240	
Saadud ettemaksed	2 447	2 447	0	
Tulevaste perioodide tulud	1 107	1 107	0	
Muud saadud ettemaksed	1 340	1 340	0	
Võlad seotud osapooltele	5 537	3 704	1 833	26
Kokku võlad ja ettemaksed	37 411	35 338	2 073	

Lisa 15 Võlad töövõtjatele

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Puhkusetasude kohustis	908	923	
Töötajatega seotud eraldised	2 979	2 666	
Võlgnevus tegevjuhtkonnale	220	243	
Kokku võlad töövõtjatele	4 107	3 832	14

Lisa 16 Eraldised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2014	Kasutamine	31.12.2015
Mastide ja moodulhoonete likvideerimiseraldis	2 118	0	2 118
Pensionieraldis	639	-76	563
Kokku eraldised	2 757	-76	2 681
	31.12.2015	Kasutamine	31.12.2016
Mastide ja moodulhoonete likvideerimiseraldis	2 118	0	2 118
Pensionieraldis	563	-75	488
Kokku eraldised	2 681	-75	2 606

Lisa 17 Tingimuslikud kohustised ja varad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	19 088	41 709
Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt	4 772	10 427
Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised	865	1 117
Kokku tingimuslikud kohustised	24 725	53 253

a) Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2016 moodustas 26 860 tuhat eurot (31.12.2015: 52 136 tuhat eurot). Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb sellega tulumaksukulu 20/80 (2015: 20/80) netodividendina väljamakstavalt summalt.

b) Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitis

Tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitised kuuluvad väljamaksmisele ainult juhul, kui lahkumise on algatanud Ettevõtte.

c) Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata maksusumma, intressid ning trahvi.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 18 Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Aktsiakapital	88 169	88 169
Aktsiate arv (tk)	137 954 528	137 954 528

Telia Eesti AS aktsiate 100% omanik on Telia Company AB. Telia Eesti AS-i aktsiakapital on jaotatud 137 954 528 nimiväärtuseta aktsiaks. Aktsia on jagamatu. Iga aktsia annab omanikule üldkoosolekul ühe hääle.

2016. aastal on aktsionäridele välja kuulutatud ja välja makstud dividende summas 52 136 tuhat eurot (2015: 38 791 tuhat eurot). Dividendi summa ühe aktsia kohta 2015. aastal oli 0,38 eurot (2015: 0,28 eurot) (vt. lisa 26).

Lisa 19 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	271 700	268 016
Soome	16 165	28 651
Rootsi	5 416	7 401
Taani	649	1 043
Läti	396	571
Leedu	328	246
Suurbritannia	100	90
Luksemburg	94	75
Holland	85	265
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	360	443
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	295 293	306 801
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Norra	188	138
Šveits	165	715
Venemaa	135	299
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	6	1 790
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	494	2 942
Kokku müügitulu	295 787	309 743
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Telekommunikatsiooni teenuste osutamine	189 630	205 850
Kaubamüük	59 705	57 977
Arvutisüsteemide ja andmebaaside hooldus, konsultatsioonid	18 393	20 192
Teleringhääling	15 385	13 913
Infoalane tegevus (andmetöötlus, veebiportaalide tegevus jms)	7 075	6 374
Finantsteenuste osutamine	5 384	5 178
Muud müügitulud	215	259
Kokku müügitulu	295 787	309 743

Lisa 20 Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	57	4 981	9,10
Tulu sihtfinantseerimisest	100	85	
Kasum valuutakursi muutustest	2	0	
Trahvid, viivised ja hüvitised	739	700	
Kokku muud äritulud	898	5 766	

Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Tooraine ja materjal	1 170	930
Varude allahindlus ja mahakandmine	1 260	1 257
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	53 197	51 832
Energia	518	547
Elektrienergia	518	547
Sideoperaatorite teenused	45 970	40 882
Muud	4 106	3 768
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	106 221	99 216

Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Üür ja rent	3 619	3 972	12
Energia	5 666	6 440	
Elektrienergia	5 193	5 839	
Soojusenergia	153	268	
Kütus	320	333	
Mitmesugused bürookulud	584	856	
Lähetuskulud	593	677	
Koolituskulud	575	805	
Riiklikud ja kohalikud maksud	108	117	
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	25	484	
Hooldus-ja remondikulud	13 154	12 426	
Riigilõiv	1 537	2 045	
Ruumide ekspluatatsioonikulud	440	466	
Muud	22 018	24 093	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	48 319	52 381	

Kirje "Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest" koosneb nõuete allahindluse summast 913 tuhat eurot, millest on maha arvatud aruandeaastal laekunud lootusetuks kantud nõuded summas 888 tuhat eurot (2015: vastavalt 1 397 ja 913 tuhat eurot).

Lisa 23 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	44 517	42 333
Sotsiaalmaksud	15 063	14 391
Muud	542	307
Kokku tööjõukulud	60 122	57 031
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1 860	1 925

Lisa 24 Muud ärikulud

(tuhandetes eurodes)

	2016	2015
Kahjum valuutakursi muutustest	0	406
Trahvid, viivised ja hüvitised	68	246
Sponsorlus ja annetused	400	363
Muud	3	135
Kokku muud ärikulud	471	1 150

Lisa 25 Tulumaks

(tuhandetes eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2016		2015	
	Maksustatav summa	Tulumaks	Maksustatav summa	Tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	52 136	12 884	38 791	9 698
Eesti	52 136	12 884	38 791	9 698
Kokku	52 136	12 884	38 791	9 698

Vt. ka lisa 18.

Lisa 26 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Telia Company AB
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Rootsi Kuningriik

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2016		31.12.2015	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Emaettevõtja	464	111 294	380	110 032
Tütarettevõtjad	32	3	53	1
Sidusettevõtjad	18	6	19	73
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	12 858	11 753	25 920	4 392
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	7	48	39	39

2016	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Emaettevõtja					
Telia Company AB	60 000	58 000	0,75%	EUR	31.01.2017

2015	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Emaettevõtja				
Telia Company AB	46 000	50 000	EUR	29.01.2016

Ostud ja müügid

	2016		2015	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Emaettevõtja	11 748	2 710	12 696	4 562
Tütarettevõtjad	35	502	34	173
Sidusettevõtjad	169	186	548	178
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	15 227	21 326	9 425	34 025
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	469	389	583	428
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	4	0	3

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2016	2015
Arvestatud tasu	1 646	1 212
Lahkumishüvitised	397	0
Erisoodustused	113	7

Kohustus emaettevõtjale sisaldab laenu saldot summas 111 000 tuhat eurot (2015: 109 000 tuhat eurot).
Emaettevõtja ostude summad sisaldavad laenu intresse summas 842 tuhat eurot (2015: 344 tuhat eurot).
Nõuete osas seotud osapoolte vastu seisuga 31.12.2016 ega 31.12.2015 ei ole allahindlusi tehtud.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 29.03.2017

Telia Eesti AS (registrikood: 10234957) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KADIR KALE	Juhatuse liige	29.03.2017

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Telia Eesti AS aktsionäridele:

Arvamus

Oleme auditeerinud lehekülgedel 6 kuni 29 esitatud Telia Eesti AS (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2016 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhatuse poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärsel kahtlul ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/allkirjastatud digitaalselt/
Anne Mobil
Vandeaudiitor nr 590

/allkirjastatud digitaalselt/
Veiko Hintsov
Vandeaudiitor nr 238

AS Deloitte Audit Eesti
Tegevusluba nr 27
Roosikrantsi 2,
10119 Tallinn
25. aprill 2017

Audiitorite digitaalallkirjad

Telia Eesti AS (registrikood: 10234957) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANNE MOBEL	Vandeaudiitor	25.04.2017
VEIKO HINTSOV	Vandeaudiitor	25.04.2017

Kasumi jaotamise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016
Aruandeaasta kasum (kahjum)	23 860
Kokku	23 860
Jaotamine	
Kokku	23 860

Telia Eesti AS Juhatus tegi ettepaneku kasumit mitte jaotada.

Kasumi jaotamise otsus

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2016
Aruandeaasta kasum (kahjum)	23 860
Kokku	23 860
Jaotamine	
Kokku	23 860

Vastavalt ainuaktsionäri 21. juuni 2017 otsusele lükati kasumijaotuse ja dividendide maksmise otsus edasi ja hetkel jäeti kasum jaotamata.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mobiilsideteenus	61201	107318664	36.28%	Jah
Muu traatsideteenuse osutamine	61109	66062687	22.33%	Ei
Telekommunikatsiooniseadmete jaemüük	47421	50908605	17.21%	Ei
Telefoniteenus	61101	15872424	5.37%	Ei
Teleringhääling	60201	15384646	5.20%	Ei
Arvutisüsteemide ja andmebaaside haldus	62031	12824253	4.34%	Ei
Arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara jaemüük	47411	6453205	2.18%	Ei
Muu laenuandmine, v.a pandimajad	64929	5383723	1.82%	Ei
Programmeerimine	62011	4394695	1.49%	Ei
Mujal liigitamata infoalane tegevus	63991	3571863	1.21%	Ei
Veebiportaalide tegevus	63121	2808544	0.95%	Ei
Heli- ja videoseadmete jaemüük	47431	2343668	0.79%	Ei
Muud infotehnoloogia- ja arvutialased tegevused	62091	1174282	0.40%	Ei
Andmetöötlus, veebihosting jms tegevused	63111	694361	0.23%	Ei
Muu traadita sideteenuse osutamine (sh traadita Internet)	61209	376361	0.13%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	214758	0.07%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6397213
Faks	+372 6402027
E-posti aadress	info@telia.ee
Veebilehe aadress	www.telia.ee